

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P., s. r. o., P.**, IČO: X., zastúpený: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnému **V. M., nar. X., o vymoženie 224,06 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 3 Er 152/2004, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 13. mája 2013, č. k. 14 CoE 341/2012-55 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 13. mája 2013, č. k. 14 CoE 341/2012-55, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa **z a m i e t a .**

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a .**

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 13. mája 2013, č. k. 14 CoE 341/2012-55, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania **z a s t a v u j e .**

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves 5. januára 2005 poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnice spísanej 23. júla 2004 notárom JUDr. J. K. pod sp. zn.: N 1048/2004, NZ 60305/2004.

Uznesením z 9. augusta 2012, č. k. 3 Er 152/2004-23, Okresný súd Spišská Nová Ves vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Návrh oprávneného na zmenu

súdneho exekútora zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že na základe návrhu oprávneného a žiadosti súdneho exekútora vydal súd 5. januára 2005 poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora Ing. Bc. K. M.. Exekučným titulom bola notárska zápisnica sp. zn.: N 1048/2004, NZ 60305/2004 z 23. júla 2004 spísaná na Notárskom úrade notárky JUDr. J. K. so sídlom v B.. Oprávnený podaním z 31. mája 2012 žiadal o zmenu exekútora a navrhol poveriť vykonaním exekúcie Exekútorský úrad JUDr. R. K. Z obsahu uvedenej notárskej zápisnice súd prvého stupňa zistil, že v zmluve o úvere, uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 29. januára 2004, povinný splnomocnil advokáta Mgr. T. K. na spísanie predmetnej notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v mene povinného uznal záväzok z uvedeného úveru tak, aby notárska zápisnica bola vykonateľným exekučným titulom na súdny výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e/ O. s. p., príp. exekúciu podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku na celý jeho majetok do výšky vzniknutej pohľadávky (resp. jej zostatku v prípade čiastočného splnenia dlhu) a jeho príslušenstva.

Zároveň z notárskej zápisnice súd prvého stupňa zistil, že spísania uvedenej zápisnice sa zúčastnil Mgr. B. Ž. ako advokátsky koncipient na základe substitučnej plnej moci, ktorá mu bola udelená 2. januára 2003 Mgr. T. K., advokátom v B. podľa § 12 ods. 2 zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii, teda bol splnomocnený k procesným úkonom podľa vyššie uvedeného citovaného uznesenia. Bol splnomocnený na uznanie záväzku dlžníka z úverovej zmluvy tak, aby sa notárska zápisnica stala podľa § 274 písm. e/ O. s. p., resp. § 41 ods. 2 Exekučného poriadku vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia, resp. pre exekúciu na celý dlžníkov majetok do výšky vzniknutej pohľadávky, vrátane jej príslušenstva a všetkých nákladov spojených s jej zabezpečením a vymáhaním. Toto plnomocenstvo udelil Mgr. T. K. na všetky právne úkony spojené s vybavením vyššie uvedenej záležitosti, a to na dobu neurčitú, pričom plnomocenstvo malo platiť až do jeho odvolania.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 274 písm. e/ O. s. p., § 41 ods. 2 písm. c/, § 44 ods. 8 a ods. 9, § 57 ods. 1 písm. g/, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 33 ods. 2, § 33a ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii (platného v čase udelenia plnomocenstva) a uviedol, že advokát Mgr. T. K.

splnomocnil Mgr. B. Ž. ako advokátskeho koncipienta na uznanie záväzku dlžníka z úverovej zmluvy bez toho, aby mal na takýto úkon od povinného súhlas. Pod bodom 3. notárskej zápisnice hmotnoprávny úkon o uznaní dlhu Mgr. B. Ž., advokátskym koncipientom, nemá pre túto exekúciu žiaden význam. Súd prvého stupňa zároveň poukázal i na kolíziu záujmov, pretože povinný splnomocnil na spísanie notárskej zápisnice Mgr. T. K., ktorý zastupuje oprávneného v exekučnom konaní. Notárska zápisnica nebola exekučným titulom, neobsahovala formálne náležitosti podľa § 41 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku, a preto na základe tejto notárskej zápisnice nemohla byť exekúcia vedená. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu vyhlásil za neprípustnú a súčasne exekučné konanie zastavil. Oprávnený požiadaval o zmenu súdneho exekútora. Keďže súd prvého stupňa vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zároveň ju zastavil, návrh na zmenu exekútora zamietol. O trovách exekúcie súd prvého stupňa rozhodol podľa § 196, § 197 ods. 1 Exekučného poriadku. Súd prvého stupňa nezaviazal účastníkov uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie, pretože súdny exekútor si trovy exekučného konania neuplatnil.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 13. mája 2013, č. k. 14 CoE 341/2012-55 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a vo výroku o zastavení exekúcie potvrdil, návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol, odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora odmietol a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa zamietol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Ustanovenia § 44 ods. 6 a ani iné ustanovenie Exekučného poriadku odvolanie proti rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora neprípúšťa, preto odvolací súd podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol odvolanie oprávneného proti napadnutému uzneseniu vo výroku o zmene súdneho exekútora, pretože odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie v exekučnom konaní prípustné. Odvolací súd sa preto ani nemohol meritórne zaoberať odvolaním oprávneného v tejto časti rozhodnutia.

V ďalšej časti odôvodnenia sa odvolací súd zaoberal odvolaním oprávneného vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o zastavení exekúcie. V tejto súvislosti súd poukázal na ust. § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, § 22 ods. 1 a ods. 2, § 23 a § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v posudzovanom prípade bol povinný nútený súčasne na predtlačí zmluvy o úvere splnomocniť na zastupovanie pri vyhlásení o uznaní právneho záväzku Mgr. T. K., ktorého určil práve oprávnený a v ktorom ho splnomocnil na spísanie predmetnej notárskej zápisnice - exekučného titulu. Za takejto situácie je tu zjavný rozpor záujmov medzi splnomocnencom advokátom Mgr. T. K. (a teda aj jeho advokátskym koncipientom Mgr. B. Ž.) a povinným ako splnomocniteľom, čo vylučuje možnosť vzniku platnej dohody o plnomocenstve. Navyše v notárskej zápisnici ako exekučnom titule, ktorú oprávnený predložil, chýba nepochybný relevantný prejav vôle dlžníka splnomocniť advokáta Mgr. T. K. na vykonanie vyhlásenia v jeho mene. Už samotná táto skutočnosť predstavuje vadu exekučného titulu, ktorá bráni v možnosti vydať exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie na základe takejto notárskej zápisnice. Uvedené závery o neplatnosti splnomocnenia, ako aj o chýbajúcich náležitostiach notárskej zápisnice mali za následok záver o nespôsobilosti notárskej zápisnice ako exekučného titulu a táto skutočnosť je dostatočným dôvodom pre zastavenie exekúcie.

Odvolací súd v ďalšej časti odôvodnenia poukázal na ust. § 33 ods. 2, § 33a Občianskeho zákonníka a § 16 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a uviedol, že z uvedených ustanovení vyplýva, že ustanovenie ďalšieho zástupcu, ktorý je splnomocnený na konanie v mene a na účet pôvodného zastúpeného, možno subdelegovať iba vtedy, keď to výslovne vyplýva z plnomocenstva, čo v danom prípade absentovalo. Ohľadne poverenia advokáta Mgr. T. K. a ďalšej osoby Mgr. B. Ž. odvolací súd doplnil, že advokát Mgr. T. K. bol splnomocnený na konkrétny úkon podľa ustanovenia § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka a nie podľa zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii (nejde o zmluvu o právnej pomoci), preto tu nemožno aplikovať § 16 ods. 1 a ods. 2 tohto zákona o zastúpení advokáta iným advokátom, alebo koncipientom.

Na základe uvedeného odvolací súd skonštatoval, že súd prvého stupňa správne exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil za neprípustnú, pretože toto exekučné konanie nemá spôsobilý exekučný titul a je tu teda iný dôvod, pre ktorý ju nemožno vykonať.

K ďalšej námietke oprávneného, týkajúcej sa opätovného preskúmania podmienok exekučného konania, odvolací súd uviedol, že prihliadať na splnenie podmienok konania je úlohou súdu v každom štádiu konania, a to aj z úradnej moci. V prípade, ak súdu prvého stupňa bol v priebehu exekúcie predložený návrh na zmenu súdneho exekútora a súd pri rozhodovaní o tomto návrhu zistil, že vymáhaný nárok je v rozpore so zákonom a exekúcia nezákonná, podľa ust. § 58 ods. 1 Exekučného poriadku bol oprávnený exekúciu zastaviť aj bez návrhu. Nedostatok spôsobilosti notárskej zápisnice byť exekučným titulom je tak závažným nedostatkom podmienky exekučného konania, ktorý v konaní nemožno odstrániť a pre ktorý musí byť konanie zastavené.

Odvolací súd z týchto dôvodov už považoval za nadbytočné zaoberať sa ďalšími nedostatkami exekučného titulu a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výrokoch o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o zastavení exekúcie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil, pretože predmetná notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom.

Zaoberajúc sa návrhom oprávneného na prerušenie tohto exekučného konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a návrhom na predloženie veci Súdnemu dvoru EÚ na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ na rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci neexistoval dôvod obrátiť sa s predbežnou otázkou výkladu únieového práva na Súdny dvor EÚ a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol. Odvolací súd poukázal aj na ust. § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekučné konanie nemožno prerušiť. Preto v tomto konaní nie je daný zákonný dôvod na prerušenie exekučného konania podľa návrhu oprávneného, podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V súvislosti s odmietnutím odvolania proti výroku o zamietnutí návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora odvolací súd v odôvodnení poukázal na ust. § 30 ods. 1 Exekučného poriadku a konštatoval, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť, spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí, bude vykonávať nezávisle a nestranne podľa § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami, súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže

oprávnené vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Skutočnosť, že súdny exekútor JUDr. R. K. bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), čo vyplýva z Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. US 322/2010 z 13. apríla 2011, je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku). Preto súdny exekútor JUDr. R. K. nemôže vykonávať predmetnú exekúciu pre oprávneného.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 2 O. s. p. a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože oprávnený nemal v tomto konaní úspech a súdnemu exekútorovi a povinnému preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.)
- c) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- d) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd

v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení, aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 13. mája 2013, sp. zn. 14 CoE 341/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu a odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril

vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, sp. zn. 5 Oboer 47/2013 z 21. októbra 2013 a sp. zn. 5 Oboer 29/2013 z 19. septembra 2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 205/2011 z 1. februára 2012 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) – o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. T. K. udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou

notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávneného). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – nie je vykonateľný exekučný titul.

Nedôvodnou je i námietka oprávneného, že mu súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom, keďže nebolo nariadené v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku ústne pojednávanie. Toto ustanovenie však (účinné od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012) ustanovovalo povinnosť nariadiť pojednávanie iba v prípadoch zastavenia exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Ako vyplýva z rozhodnutia exekučného súdu, tento exekúciu zastavil podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, a teda exekúciu vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať. So zreteľom na účinnosť ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (iba do 31. decembra 2012), nebolo by možné (vo vytykanom smere) dosiahnuť žiadnu nápravu ani zrušením dovolaním napadnutého rozhodnutia. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že dané ustanovenie je svojím charakterom procesné a na rozdiel od hmotného práva platí zásada, že v prípade procesných predpisov sa postupuje podľa procesných predpisov účinných v čase úkonov súdu.

Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade zrušenia rozhodnutí odvolacieho aj prvostupňového súdu, by tieto neboli povinné nariadiť vo veci ústne pojednávanie, pretože ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku už nie je účinné.

V danom prípade síce konanie je postihnuté inou vadou, avšak táto vada nemala za následok neprávne rozhodnutie vo veci. Iná vada konania (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke oprávneného ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. dovolací súd dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia oprávneného boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne

neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

V súvislosti s odvolaním, ktoré oprávnený podal proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, vo výroku, ktorým odvolací súd návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol, Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal predovšetkým podmienky, za ktorých môže konať (§ 103 O. s. p.) a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodit', že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria tie, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto podmienkou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, z úpravy ktorej vyplýva, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

V prejednávanej veci odvolanie oprávneného smeruje proti uzneseniu, ktorým odvolací súd v dovolacom konaní nevyhovel návrhu oprávneného na prerušenie konania.

Podľa § 201 O. s. p. účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 10 ods. 1 O. s. p. krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov. Podľa § 10 ods. 2 O. s. p. o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Citované zákonné ustanovenia upravujú funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o odvolaniach vtedy, ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa. Spôsobilým predmetom odvolacieho konania sú teda len rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie krajského súdu o nevyhovení návrhu oprávneného na prerušenie konania, vydané v priebehu odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 211 ods. 1 výslovne predpokladá rozhodovanie odvolacieho súdu, napr. aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa. Odvolací súd sa pri takomto rozhodovaní nestáva súdom prvého stupňa, ale zostáva odvolacím súdom. Napadnuté uznesenie krajského súdu ako odvolacieho súdu teda neobsahuje (neuvádza) chybné poučenie o neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu.

Oprávnený napadol predmetné uznesenie krajského súdu odvolaním, avšak funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku nie je daná z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané krajským súdom ako súdom prvého stupňa, ale ako súdom odvolacím.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Podľa § 104 ods. 1 O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Keďže na prejednanie odvolania podaného oprávneným proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je daná funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. V súlade s posledne citovaným ustanovením Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o tomto opravnom prostriedku zastavil bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. Oprávnený zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Povinnému však náhradu trov tohto konania nepriznal, lebo v tomto konaní je žiadne nevznikli a ani nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. novembra 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová